КЛАСИЧНИЙ ПРИВАТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра цивільного, адміністративного та фінансового права

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

ПП 3. Сучасні проблеми адміністративного права та судочинства в Україні

2026 - 2027 навчальний рік

Викладач	Зінухова Вікторія Михайлівна, кандидатка юридичних наук
Контактний телефон	+38 (095) 187 95 94
Ідентифікатор та код доступу (Zoom / Google Meet)	827-622-4206, код доступу 300176
E-mail:	vika_3001@ukr.net
Сторінка курсу на сайті підтримки навчальних програм КПУ	http://www.zhu.edu.ua/cpu_edu/course/view.php?id=3583
Консультації	Консультації проводяться в дистанційному режимі за попереднім погодженням із викладачем через месенджери або електронну пошту

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Галузь знань	К Безпека та оборона	
Спеціальність	К9 Правоохоронна діяльність	
Освітня програма	Правоохоронна діяльність	
Форма навчання	Очна (денна), заочна	
Мова викладання	Українська	
Курс (рік навчання), семестр	Курс 1, семестр 1	
Цикл підготовки	Професійної підготовки	
Статус дисципліни	Обов’язкова	
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів ECTS	4
	Загальна кількість годин	120
	Аудиторних годин	42
	Лекції	24
	Практичні	18
	Самостійна робота	78
Форма контролю	Екзамен	
Попередні компоненти (Пререквізити)	Знання адміністративного права, адміністративного судочинства, конституційного права та основ правоохоронної діяльності	
Паралельні та подальші компоненти (Постреквізити)	Теоретико-правові засади правоохоронної діяльності в Україні, Практична підготовка в правоохоронних органах	

МЕТА, ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни

Навчити критично аналізувати сучасні проблеми адміністративного права, публічного адміністрування та адміністративного судочинства. Сформувати вміння застосовувати законодавство й судову практику для розв'язання складних професійних ситуацій у правоохоронній діяльності.

Завдання навчальної дисципліни:

- поглибити знання про сучасні проблеми адміністративно-правового регулювання та захисту прав особи у відносинах із публічною адміністрацією;
- навчити аналізувати законодавство й судову практику, виявляти колізії та обґрунтовувати правові рішення;
- розкрити особливості застосування адміністративних процедур, заходів адміністративного примусу, дозвільної системи та адміністративного нагляду;
- відпрацювати на практичних ситуаціях координацію дій і взаємодію суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку;
- сформувати навички підготовки юридичних висновків, адміністративних актів, скарг і процесуальних документів;
- навчити обґрунтовувати пропозиції щодо вдосконалення нормативного регулювання та правозастосування у правоохоронній сфері.

У результаті вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні знати:

- сучасні концепції, принципи та проблеми розвитку адміністративного права;
- систему джерел адміністративного права, способи подолання колізій і межі адміністративної дискреції;
- компетенцію суб'єктів публічного адміністрування та засади їх взаємодії у правоохоронній сфері;
- правові засади адміністративної процедури, адміністративної відповідальності, дозвільної системи й адміністративного нагляду;
- умови та межі застосування заходів адміністративного примусу, гарантії захисту прав особи;
- правила визначення адміністративної юрисдикції, доказування, оскарження та судового контролю;
- особливості адміністративно-правового регулювання в умовах воєнного стану.

Після вивчення дисципліни здобувачі вищої освіти повинні вміти:

- аналізувати складні адміністративно-правові ситуації та обґрунтовувати вибір норм і способів реагування;
- оцінювати компетенцію органу, законність, обґрунтованість і пропорційність його рішень та дій;
- визначати причини й умови адміністративних правопорушень і пропонувати заходи їх усунення;
- визначати порядок координації дій і взаємодії суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку та обґрунтовувати запропоновані рішення;
- оцінювати правомірність застосування адміністративного примусу, здійснення дозвільних і наглядових повноважень;
- готувати юридичні висновки, консультації, проєкти адміністративних актів, скарг та адміністративних позовів;
- використовувати судову практику для захисту прав особи та підготовки пропозицій щодо вдосконалення законодавства і правозастосування.

КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК 1. Здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

СК 2. Здатність забезпечувати законність та правопорядок, безпеку особистості, суспільства, держави в межах виконання своїх посадових обов'язків.

СК 3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення.

СК 5. Здатність давати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

СК 9. Здатність обирати оптимальні методи й засоби забезпечення публічної безпеки і порядку.

СК 14. Здатність здійснювати контроль та координацію забезпечення умов дотриманням дозвільної системи та адміністративного нагляду.

СК 15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини й держави.

СК 16. Здатність застосовувати заходи, спрямовані на усунення загрози життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення кримінального чи адміністративного правопорушення.

Програмні результати навчання

РН 2. Координувати діяльність суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку, а також здійснювати взаємодію з представниками інших органів виконавчої влади та місцевого самоврядування, громадськістю з питань правоохоронної діяльності.

РН 5. Аналізувати умови і причини вчинення правопорушень, визначати шляхи їх усунення.

РН 8. Забезпечувати законність та правопорядок, захист прав та інтересів особистості, суспільства, держави з використанням ефективних методів й засобів забезпечення публічної безпеки і порядку в межах виконання своїх посадових обов'язків.

РН 11. Розробляти та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності.

РН 12. Надавати кваліфіковані юридичні висновки й консультації в конкретних сферах юридичної діяльності.

РН 15. Модифікувати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та порядку.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 1. СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У ПРАВООХОРОННІЙ СФЕРІ

Тема 1. Сучасні концепції адміністративного права, людиноцентризм і межі адміністративної дискреції.

Тема 2. Джерела адміністративного права: колізії, тлумачення та застосування у правоохоронній діяльності.

Тема 3. Компетенція та координація діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки і порядку.

Тема 4. Адміністративні акти та заходи адміністративного примусу: законність, обґрунтованість і пропорційність.

РОЗДІЛ 2. АДМІНІСТРАТИВНІ ПРОЦЕДУРИ ТА СУДОВИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ОСОБИ

Тема 5. Сучасні проблеми адміністративної відповідальності та провадження у справах про адміністративні правопорушення.

Тема 6. Адміністративна процедура та адміністративне оскарження: гарантії прав учасників і перегляд рішень.

Тема 7. Проблеми адміністративного судочинства: юрисдикція, доказування, судовий контроль і виконання судових рішень.

Тема 8. Дозвільна система та адміністративний нагляд у правоохоронній діяльності. Особливості забезпечення публічної безпеки в умовах воєнного стану.

ФОРМИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль результатів навчання та рівня сформованості компетентностей здобувачів здійснюється на засадах прозорості та академічної доброчесності відповідно до Положення про критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у Класичному приватному університеті. http://virtuni.education.zp.ua/info_cpu/node/5478

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються такі види контролю:

1. **Поточний контроль:** здійснюється протягом семестру під час практичних занять і виконання завдань самостійної роботи.

2. **Семестровий (підсумковий) контроль:**

проводиться у формі **екзамену** за білетами. Екзаменаційний білет містить теоретичне питання та ситуаційне завдання за матеріалом дисципліни.

Кожне завдання поточного контролю та екзамен оцінюються за 100-бальною шкалою.

Для оцінювання студентів використовується система накопичування балів. Згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу в КПУ» підсумкова оцінка з дисципліни виставляється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS.

Підсумкова оцінка визначається як середньозважена оцінок за вісім завдань поточного контролю та екзамен. Частка поточного контролю становить 60%, екзамену — 40%.

$$\textbf{Підсумковий бал} = (B_1 \times k_1) + (B_2 \times k_2) + \ldots + (B_n \times k_n) + (B_{екз.} \times k_{екз.})$$

де:

$B_1, B_2, B_3, \ldots, B_n$ – бали за виконання завдань поточного контролю на практичних (семінарських) заняттях, самостійної та індивідуальної роботи, виставлені за 100-бальною шкалою; $k_1, k_2, k_3, \ldots, k_n$ – вагові коефіцієнти відповідного виду контролю;

$B_{екз.}$ – бал за підсумковий семестровий контроль (екзамен), виставлений за 100-бальною шкалою; $k_{екз.}$ – ваговий коефіцієнт підсумкового семестрового контролю (екзамену).

Сума вагових коефіцієнтів поточного та підсумкового контролю дорівнює 1

$$k_1 + k_2 + k_3 + \ldots + k_n + k_{екз.} = 1$$

Структура компонентів оцінювання та їх питома вага

Види навчальної діяльності здобувача	Шкала оцінювання завдання	Ваговий коеф.	Питома вага у загальній оцінці, %
Розділ 1. Сучасні проблеми адміністративно-правового регулювання у правоохоронній сфері			
Практичне завдання 1. Аналітична записка з обґрунтуванням критеріїв оцінювання рішення суб'єкта публічної адміністрації	100	0,08	8
Практичне завдання 2. Таблиця джерел із визначенням юридичної сили актів, обґрунтуванням способу подолання колізії та підготовкою проєкту зміни до відповідного нормативного положення	100	0,07	7
Практичне завдання 3. Розв'язання ситуаційного завдання з визначенням повноважень органів, розподілом завдань і порядком взаємодії	100	0,08	8
Практичне завдання 4. Проєкт адміністративного акта та правове обґрунтування заходу адміністративного примусу в запропонованій ситуації	100	0,08	8
Розділ 2. Адміністративні процедури та судовий захист прав особи			
Практичне завдання 5. Правовий висновок із кваліфікацією діяння, аналізом процесуальних гарантій, причин та умов правопорушення і пропозиціями щодо їх усунення	100	0,07	7
Практичне завдання 6. Схема адміністративної процедури та проєкт скарги на несприятливий адміністративний акт	100	0,07	7
Практичне завдання 7. Проєкт адміністративного позову з визначенням юрисдикції, позовних вимог, доказів і процесуальних строків	100	0,08	8
Практичне завдання 8. Юридична консультація за практичною ситуацією з обґрунтуванням законного способу реагування та пропозиціями вдосконалення правозастосування	100	0,07	7
Екзамен	100	0,40	40
Разом	**100**	1	**100**

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

100-бальна система	шкала ЄКТС	Національна шкала	Характеристика вимог та критеріїв оцінювання
90–100	A	Відмінно	Здобувач самостійно аналізує складні адміністративно-правові ситуації, правильно визначає компетенцію органів, застосовні норми та належний порядок захисту прав особи. Аргументовано оцінює законність, обґрунтованість і пропорційність адміністративних актів та заходів примусу. Готує юридичні висновки, консультації й проєкти документів із дотриманням установлених вимог. Обґрунтовує координацію дій суб’єктів публічної безпеки, заходи усунення причин правопорушень і пропозиції вдосконалення правозастосування.
82–89	B	Добре	Здобувач правильно застосовує адміністративне законодавство й судову практику, визначає повноваження органів, розмежовує адміністративні процедури та види проваджень. Готує обґрунтовані висновки й проєкти документів, допускаючи незначні неточності, які не змінюють суті запропонованого рішення.
75–81	C	Добре	Здобувач знає основні положення адміністративного права та судочинства, переважно правильно розв’язує практичні ситуації й обирає способи захисту прав особи. Допускає окремі помилки у визначенні процедур, строків або вимог до документів. Висновки загалом правильні, але аналіз судової практики та обґрунтування пропозицій недостатньо повні.
67–74	D	Задовільно	Здобувач відтворює основні поняття та положення законодавства, розв’язує типові ситуації й готує документи за зразком. Потребує допомоги у визначенні компетенції, виборі процедури та правовій аргументації. Допускає помилки, які усуває після уточнень викладача.
60–66	E	Задовільно	Здобувач володіє мінімально необхідними знаннями, визначає основну правову проблему та пропонує базовий спосіб її вирішення. Виконує ключові елементи завдання, але аналіз норм, процедурних гарантій і судової практики є поверховим. Підготовлені документи та висновки потребують доопрацювання.
35–59	FX	Незадовільно	Знання неповні. Здобувач допускає суттєві помилки у визначенні компетенції органів, застосовних норм, юрисдикції або порядку оскарження. Не надає достатнього правового обґрунтування рішення; документи містять істотні недоліки. Виконані завдання потребують суттєвого доопрацювання.
0–34	F	Незадовільно	Здобувач не демонструє базових знань адміністративного права та судочинства, не визначає суті правової проблеми й застосовних норм. Не може запропонувати належний спосіб реагування або захисту прав особи. Завдання не виконані або їх зміст не підтверджує досягнення мінімально необхідних результатів навчання.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: 100-БАЛЬНА, НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика щодо термінів виконання завдань та перескладання	З огляду на безпекову ситуацію, повітряні тривоги та перебої з електропостачанням, освітній процес базується на принципах гнучкості та академічної підтримки. Усі завдання виконуються здобувачами в асинхронному режимі без застосування штрафних санкцій чи зниження балів за порушення первинних термінів, якщо затримка зумовлена об'єктивними обставинами непереборної сили. Здавання та перескладання пропущених завдань чи тем здійснюється у зручному для студента темпі протягом семестру за погодженням із викладачем без будь-яких обмежень.
Політика академічної доброчесності	Здобувачі освіти зобов'язані неухильно дотримуватись принципів академічної доброчесності під час виконання усіх видів навчальної, наукової та творчої діяльності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання та академічне шахрайство. Здобувачам освіти забороняється вдаватися до будь-яких форм академічного шахрайства, зокрема: використовувати під час контрольних заходів заборонені матеріали або технічні засоби; посилатися на джерела, які не використовувались у роботі; здавати роботи з однаковим змістом, підготовлені різними особами. У разі встановлення порушення академічної доброчесності до здобувача освіти можуть бути застосовані такі заходи академічної відповідальності, як повторне проходження оцінювання (контрольна робота, екзамен, залік тощо), повторне вивчення відповідного освітнього компонента або відрахування з університету.
Політика щодо відвідування занять в умовах воєнного стану	Відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим відповідно до затвердженого розкладу. *Організація освітнього процесу в умовах загрози та повітряних тривог* У разі включення сигналу «Повітряна тривога» під час проведення занять у режимі реального часу (Zoom / Google Meet) або перебування в приміщеннях Університету, проведення синхронного заняття негайно припиняється, а всі учасники освітнього процесу зобов'язані перейти до укриттів. Навчальне заняття, перерване через сигнал «Повітряна тривога» або яке не відбулося через її тривалість, автоматично переводиться в асинхронний режим. Відсутність здобувача освіти на синхронній конференції під час повітряної тривоги, відсутності електроенергії або зв'язку не є підставою для виставлення заборгованості чи зниження підсумкової оцінки, за умови опрацювання навчального матеріалу та виконання завдань в асинхронному режимі. *Застосування дистанційних технологій та форс-мажорних обставин* У разі переходу університету або його окремих структурних підрозділів на навчання із використанням дистанційних технологій через безпекову ситуацію чи інші форс-мажорні обставини, освітній процес регулюється *«Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти з використанням дистанційних технологій при обмежені або відсутності фізичного відвідування закладів освіти здобувачами з причин непереборної сили (природні катаклізми, заходи карантинного порядку та інші форс-мажорні обставини) в «Класичному приватному університеті».* Формат участі у дистанційних заняттях адаптується до поточних технічних можливостей та умов безпеки здобувачів і викладачів.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література

1. Загальне адміністративне право : підручник / за заг. ред. Р. С. Мельника. 2-ге вид. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2023. 690 с. URL: https://files.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Inshi83/0062424.pdf.

2. Науково-практичний коментар до Закону України «Про адміністративну процедуру» / О. Ф. Андрійко, В. М. Бевзенко та ін. ; за заг. ред. В. П. Тимощука. Київ, 2023. 545 с. URL: https://pravo.org.ua/wp-content/uploads/2023/06/lap_commentary_web-1.pdf.

Додаткова література

3. Адміністративне судочинство : навчально-методичний посібник до програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня / А. Ю. Осадчий, О. В. Закаленко, Т. А. Латковська, Д. А. Козачук, В. С. Веселий. Чернівці, 2024. 277 с. DOI: https://doi.org/10.32837/11300.29174.

Нормативні документи

4. Кодекс адміністративного судочинства України від 06.07.2005 № 2747-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-15.

5. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10; https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80732-10.

6. Про адміністративну процедуру : Закон України від 17.02.2022 № 2073-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2073-20.

7. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19.

8. Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі : Закон України від 01.12.1994 № 264/94-ВР. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/264/94-вр.

9. Про затвердження Положення про дозвільну систему : постанова Кабінету Міністрів України від 12.10.1992 № 576. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-92-п.

10. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Законодавство України : офіційна база даних Верховної Ради України. URL: https://zakon.rada.gov.ua.

2. Верховний Суд : офіційний вебсайт, огляди та узагальнення судової практики, зокрема Касаційного адміністративного суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/.

3. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: https://reyestr.court.gov.ua.

4. Судова влада України : офіційний вебпортал. URL: https://court.gov.ua.

5. HUDOC : база практики Європейського суду з прав людини. URL: https://hudoc.echr.coe.int.

6. Центр політико-правових реформ : дослідження та методичні матеріали з питань адміністративної процедури й судової реформи. URL: https://pravo.org.ua.